

Pædagogisk læreplan for

Børneinstitution Tarup-Pårup

Odense Kommune 2020

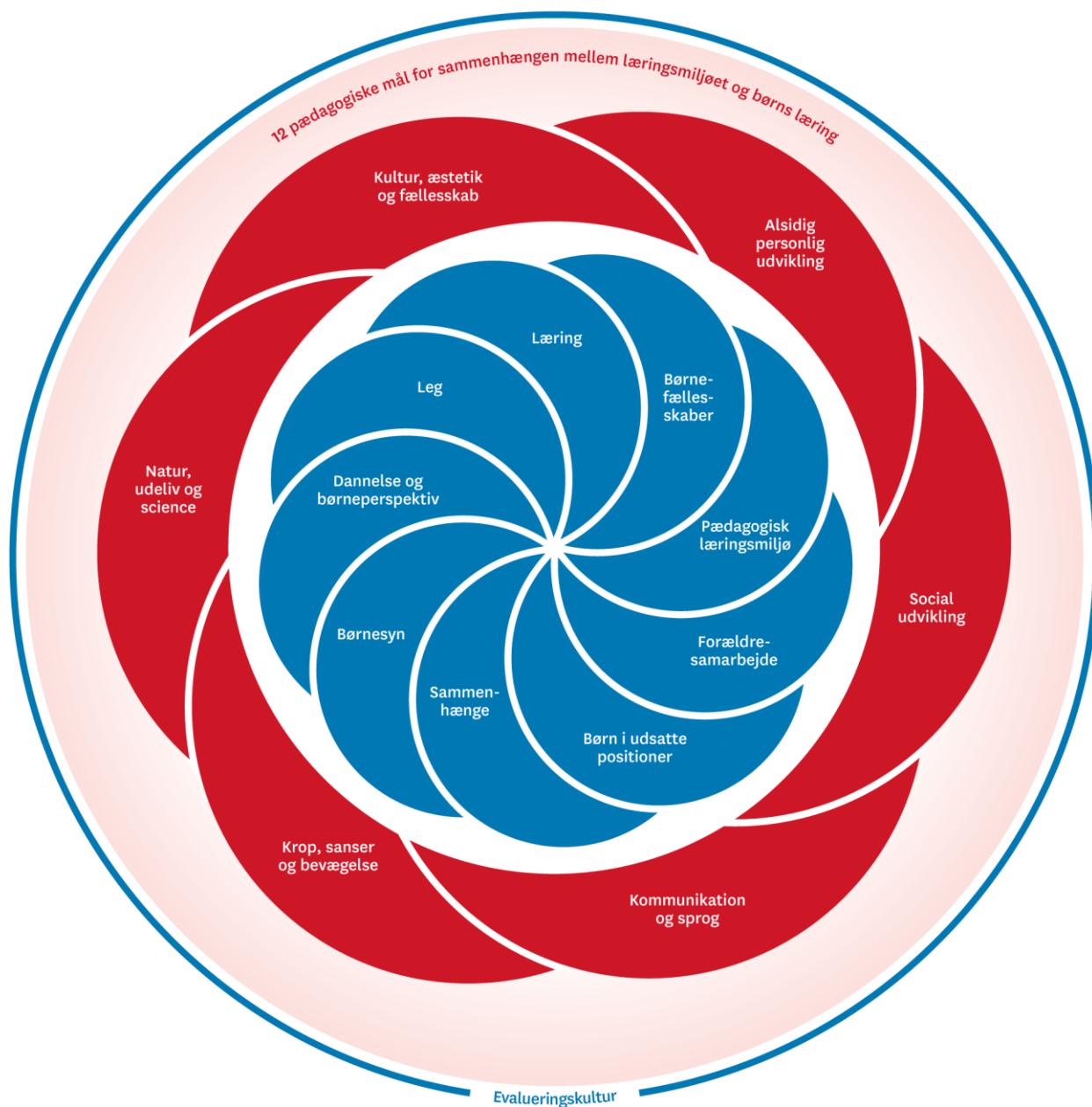

Den pædagogiske læreplan udgør rammen og den fælles retning for vores pædagogiske arbejde med børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse. Læreplanen er et levende dokument, som kort beskriver vores pædagogiske overvejelser og refleksioner med eksempler, der er retningsgivende for det daglige pædagogiske arbejde.

Indhold

Ramme for udarbejdelse af den pædagogiske læreplan	3
Hvem er vi?	4
Pædagogisk grundlag	5
Børnesyn, Dannelse og børneperspektiv, Leg, Læring og Børnefællesskaber	6
Pædagogisk Børnemiljø	7
Samarbejde med forældre om børns læring	8
Børn i udsatte positioner	9
Sammenhæng til børnehaveklassen	10
Øvrige krav til indholdet i den pædagogiske læreplan	11
Inddragelse af lokalsamfundet	11
Arbejdet med det fysiske, psykiske og æstetiske børnemiljø	11
De seks læreplanstemaer	13
Alsidig personlig udvikling	13
Social udvikling	14
Kommunikation og sprog	15
Krop, sanser og bevægelse	16
Natur, udeliv og science	17
Kultur, æstetik og fællesskab	18
Evalueringskultur	19

Ramme for udarbejdelse af den pædagogiske læreplan

Den pædagogiske læreplan udarbejdes med udgangspunkt i det fælles pædagogiske grundlag samt de seks læreplanstemaer og de tilhørende pædagogiske mål for sammenhængen mellem det pædagogiske læringsmiljø og børns læring.

Rammen for at udarbejde den pædagogiske læreplan er dagtilbudsloven og dens overordnede formålsbestemmelse samt den tilhørende bekendtgørelse. Loven og bekendtgørelsen er udfoldet i publikationen [Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold](#). Publikationen samler og formidler alle relevante krav til arbejdet med den pædagogiske læreplan og er dermed en forudsætning for at udarbejde den pædagogiske læreplan. Derfor henvises der gennem skabelonen løbende til publikationen. På sidste side i skabelonen er der yderligere information om relevante inspirationsmaterialer.

Hvem er vi?

Mission for dagtilbud i Odense Kommune

- At kunne tilbyde alle børn et dagtilbud.
- At skabe høj kvalitetstilbud, som er udviklende for alle børn.

Vision for dagtilbud i Odense Kommune

- Dagtilbuddene i Odense Kommune tilbyder inkluderende og legende udviklings- og Børnemiljøer, som alle børn profiterer af.
- Alle børn og forældre møder og er i dialog med medarbejdere og ledere, som er fagligt kompetente, reflekterende, anerkendende og innovative.

Børneinstitutionen Tarup-Pårup er kendetegnet ved:

Vi består af 7 kommunale børnehuse, beliggende i det nordvestlige Odense.

Vores børnehuse er placeret rund i området, og er kendetegnet ved en blanding af parcelhuse, villaer og almennyttige boliger.

Derfor er familiesammensætningerne også mangfoldige – både i forhold til etnicitet og socioøkonomiske forhold.

Vi ligger i et område med grønne områder og tæt på skov.

Vores distriktsskoler er Tarup skole og Pårup skole.

Vores vision i Børneinstitutionen Tarup-Pårup er at være én intuition, så vi kan være en dynamisk organisation, som kan matche krav og forventninger med fokus på højeste faglighed. Ambitionen er at opnå høj kvalitet via højeste faglighed. Vi har høje ambitioner på børnenes vegne.

Vores pædagogiske profil er:

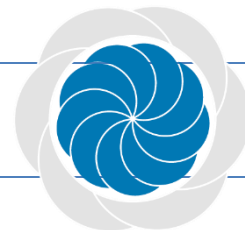
At alle medarbejdere bliver uddannet i ICDP.

Det betyder, at vi arbejder med relationskompetencer ud fra 8 samspilstemaer.

Derudover er vi kendetegnet ved:

- At alle medarbejderne har været med i Sprogpædagogik i højsæde som kvalificerer vores indsatser omkring sprog.
- Vi arbejder ud fra højeste faglighed og bedst praksis
- Det anerkendende følgeskab som beskriver, hvordan vi gerne vil være sammen med hinanden, og hvordan den enkelte tager ansvar for egen trivsel.
- Faglig profil som er præcist beskriver, hvad vi fagligt forventer af alle medarbejdere.
- Fælles ledelsesgrundlag
- En klar beskrevet og defineret kerneopgave som er udgangspunktet for al pædagogiske praksis i vores institution.

”Den pædagogiske læreplan skal udarbejdes med udgangspunkt i et fælles pædagogisk grundlag.”

”Det pædagogiske grundlag består af en række fælles centrale elementer, som skal være kendetegnende for den forståelse og tilgang, hvormed der skal arbejdes med børns trivsel, læring, udvikling og dannelse i alle dagtilbud i Danmark.”

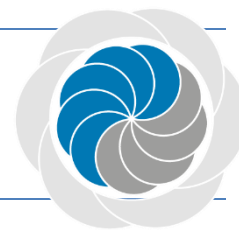
”De centrale elementer er:

- **Børnesyn.** Det at være barn har værdi i sig selv.
- **Dannelse og børneperspektiv.** Børn på fx 2 og 4 år skal høres og tages alvorligt som led i starten på en dannelsesproces og demokratisk forståelse.
- **Leg.** Legen har en værdi i sig selv og skal være en gennemgående del af et dagtilbud.
- **Læring.** Læring skal forstås bredt, og læring sker fx gennem leg, relationer, planlagte aktiviteter og udforskning af naturen og ved at blive udfordret.
- **Børnefællesskaber.** Leg, dannelse og læring sker i børnefællesskaber, som det pædagogiske personale sætter rammerne for.
- **Pædagogisk læringsmiljø.** Et trygt og stimulerende pædagogisk læringsmiljø er udgangspunktet for arbejdet med børns læring.
- **Forældresamarbejde.** Et godt forældresamarbejde har fokus på at styrke både barnets trivsel og barnets læring.
- **Børn i udsatte positioner.** Alle børn skal udfordres og opleve mestring i lege og aktiviteter.
- **Sammenhæng til børnehaven.** Sammenhæng handler blandt andet om at understøtte børns sociale kompetencer, tro på egne evner, nysgerrighed mv.”

”Loven fastsætter, at alle elementer i det fælles pædagogiske grundlag skal være udgangspunkt for arbejdet med den pædagogiske læreplan og dermed det pædagogiske arbejde med børns læring i dagtilbud.”

”Nogle elementer i form af fx børnesynet skal altid være til stede i det pædagogiske læringsmiljø, mens andre elementer som fx arbejdet med at skabe en god overgang til børnehaveklassen kan være mere til stede i nogle sammenhænge end andre.” Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 14

Børnesyn, Dannelse og børneperspektiv, Leg, Læring og Børnefællesskaber

Hvordan kommer de fem centrale elementer fra det fælles pædagogiske grundlag til udtryk hos os og bliver omsat i vores hverdag sammen med børnene?

Fælles pædagogisk grundlag i Odense Kommune

I Odense samarbejder vi om at ruste alle børn til at blive kompetente og aktive medborgere, uanset hvilke forudsætninger de hver især har.

Vi tager afsæt i et dansk barnesyn, hvor barndommen i sig selv er en betydningsfuld fase i livet. Og hvor leg, livsglæde og basal tryghed er vigtige kerneværdier. Alle børn skal opleve små og store sejre. Blandt andet ved at møde udfordringer af forskellig karakter, der fremmer børnenes kreative, musiske og skabende sider. Det er med til at give børnene en robusthed, så de bedre håndterer hverdagens konflikter og krav.

Gennem inspirerende læringsmiljøer og leg i fællesskaber motiverer vi børnene til at afsøge muligheder og grænser, som udvikler dem både mentalt, socialt og fysisk. Vi anerkender og respekterer børnenes spontane og selvorganiserede leg. Dermed får legen en betydelig plads i hverdagen, hvor vi er ansvarlige og opmærksomme på, hvordan legefællesskaberne blandt børnene udvikler sig.

Vi er ambitiøse i forhold til alle børns udvikling og læring, hvad enten de har særlige behov eller særlige talenter. Det betyder, at vi med afsæt i børns forskellige måder at lære på, arbejder med didaktiske metoder, som motiverer til læring.

Vi tilrettelægger inspirerende læringsmiljøer med høj faglig kvalitet, som understøtter og udfordrer alle børn optimalt i forhold til deres udviklingspotentialer og fremmer deres kreative og skabende virkelyst. Sammen skaber vi de bedst mulige organisatoriske rammer og læringsmiljøer, der gør at børnene oplever nærhed, trivsel, læring, udvikling og anerkendende relationer.

I Odense Kommune har vi udvalgt fire karaktertræk, der er særligt vigtige i børns dannelse: Vedholdenhed, nysgerrighed, mod og medmenneskelighed.

Ved at styrke de fire karaktertræk ved børnene, ruster vi dem til at stå på egne ben, udholde og mestre udfordringer, selv opdage og udforske nye løsninger, deltage aktivt i fællesskaber, etablere holdbare relationer og forholde sig kritisk og reflektivt til situationer.

Alle børn har styrker, er nysgerrige og interesserer sig for noget. Vi ser og anerkender alle børn, for det de er.

I Børneinstitutionen Tarup-Pårup betyder det:

At vi tager udgangspunkt i vores besluttede kerneopgave.

Vores kerneopgave er, at børnene i Tarup-Pårup har en tro på, at de kan mestre det de står i, fordi vi lykkes sammen.

Der er en bevidst pædagogisk positionering af de voksne og genkendelig struktur, så børnene ved, hvad de skal og hvad der forventes af dem.

Hverdagsrutinerne understøtter børnene i at mestre det de står i. Ligeledes skal det hjælpe dem til, at kunne selv.

Vores praksis er dynamisk. Det betyder, at vi løbende justerer og udvikler den daglige pædagogiske praksis – herunder lege- og læringsmiljøer
Udgangspunktet er altid barneperspektivet og relationerne i børnegruppen.

Hvis det ikke giver mening for barnet, så skal vi gøre noget andet.

Eksempler:

- Selvom vi har faste spisegrupper, så skal der være mulighed for, at børnene kan blive sammen med deres legekammerater.
- Legerelationerne er det vigtigste. Det betyder, at vi differentierer i forhold til de enkelte situationer og børnenes behov. Et eksempel kunne være, at nogen børn er ude og andre leger inde.
- Vi skal kunne afvige fra det planlagte, hvis børnene 'kalder på noget andet'.

Pædagogisk Børnemiljø

Hvordan skaber vi hele dagen et pædagogisk læringsmiljø, der giver alle børn mulighed for at trives, lære, udvikle sig og dannes?

Fælles pædagogisk grundlag i Odense Kommune

Når vi tilrettelægger et pædagogisk læringsmiljø, har vi gennem hele dagen fokus på daglige rutiner, organisering og børnenes læring. Vi har et bredt pædagogisk blik for, at hverdagsituationerne bevidst benyttes som et centralt omdrejningspunkt for børnenes leg og læring gennem hele dagen.

Vi arbejder i fagprofessionelle læringsfællesskaber, hvor vi deler viden og refleksioner. Og vi evaluerer egen praksis som basis for vores faglige udvikling. Gennem professionelle læringsfællesskaber har vi mod til at forstyrre hinandens praksis, og vi har en grundlæggende vilje til at skabe forandring. Viden, refleksion og evaluering gør os i stand til at fokusere på sammenhængen mellem det aktuelle læringsmiljø og børnegruppens behov og udbytte. Den nye viden bruger vi til at justere læringsmiljøer og praksis.

I Børneinstitutionen Tarup-Pårup betyder det:

Vores læringsmiljøer er en kombination af planlagte og spontane aktiviteter.

Inde og uderummet er ligeværdige læringsmiljøer som tilbyder forskellige muligheder. Der foregår leg og læring for børnene begge steder.

Vi er positive rollemodeller der støtter leg og bevægelse, i alle lege- og læringsrum

Det betyder, at medarbejderne inspirerer til leg og engagerer sig i børnenes leg og aktiviteter

Vi følger børnenes spor ved at være nærværende i dialogen med børnene. Det betyder også at vi har tillid til børnenes intentioner og ressourcer.

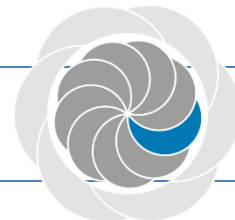
Vi har en bevidst og synlig pædagogisk positionering, hvor alle kender deres opgave.

Vi skal derfor som voksne blive ved med at udfordre vores forståelse samt mod og nysgerrighed. Det gør vi ved at være undersøgende og kritiske på hinandens praksis.

Vi har fokus på hverdagsrutiner som f.eks. spisesituationen og garderoben.

Her skal vi ikke have noget 'overstået' men skabe læring for børnene. Hverdagsrutinerne er der, hvor børnene har deres øve bane – og det skal vi støtte dem i.

Det er bla. her vi har et særligt fokus på vedholdenhed, mod, nysgerrighed og medmenneskelighed.

Hvordan samarbejder vi med forældrene om barnets og børnegruppens trivsel og læring?

Ambitioner og fælles forpligtelse i Odense Kommune

I Odense Kommune er alle forældre i løbende dialog med medarbejdere og ledere i dagtilbud om, hvordan man i fællesskab kan fremme børnenes trivsel, udvikling, læring og dannelse.

Definition

Begrebet forældresamarbejde er i Odense Kommunes dagtilbud erstattet af: Samarbejde mellem forældre og dagtilbud.

Det skaber nye perspektiver og fokuserer det fælles ansvar i samarbejdet mellem forældre og dagtilbud.

Ledere og medarbejdere har fortsat det overordnede ansvar for at involvere forældrene ved at invitere til samarbejde.

Fælles pædagogisk grundlag i Odense Kommune

Vi støtter forældre i at være grundsten i deres barns liv.

Vi forventer, at alle forældre involverer sig aktivt i deres barns udvikling, og vi giver dem mulighed for at tage et afgørende medansvar. Vi sørger for, at forældrene kender deres indflydelse på dannelsen af gode børnefællesskaber, hvor alle børn samt børnegruppen som helhed er ligeværdige deltagere.

Forældre er de vigtigste personer i ethvert barns liv, og det er forældrene, der har det primære ansvar for deres barns opvækst.

Forældrene er f.eks. nøglepersoner i deres barns sprogudvikling. Vi går derfor i dialog med forældrene om, hvordan de kan understøtte barnets sproglige udvikling.

I børneinstitutionen Tarup-Pårup betyder det:

Vi opfordrer forældrene til at de hjemme understøtter det, der foregår i børnehuset.

Det betyder bl.a., at vi opfordrer forældrene til at læse og synge med deres børn. Vi guider dem i materialerne der understøtter deres barns læring og udvikling.

Vi ønsker et højt informationsniveau, i forhold til praksis og ændringer af samme.

Som en del af dialogerne med forældrene bruger vi resultaterne af sprogvurderingerne som en fælles forståelsesramme.

For at understøtte et fælles fokus på barnets sprog, så tilbyder vi at børn og forældre kan låne vores bøger.

Vi ønsker at være nysgerrige på, hvad forældrene har af forslag og ideer, og skal invitere dem ind og være lyttende.

Vi arbejder frem imod en fælles anbefaling til forældrene i forhold til, hvad der er vores forventninger til forældrene.

Hvordan skaber vi et pædagogisk læringsmiljø, der tager højde for og involverer børn i udsatte positioner, så børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse fremmes?

Ambitioner og fælles forpligtelse i Odense Kommune

I Odense kommune handler vi altid på børn i udsatte positioner.

Vores fokus er på de inkluderende læringsmiljøer.

Vi involverer altid forældre og relevante tværfaglige samarbejdspartnere i det øjeblik, vi vurderer, at et barn er i en udsat position.

Vi er opsøgende i forhold til at få relevant viden om børn i udsatte positioner, men også på at videregive relevant viden til relevante samarbejdspartnere. Dette er også i fokus, når vi skal modtage eller overlevere børn i udsatte positioner til dagtilbud eller skole.

Vi har læringsmiljøpædagoger, som bidrager til at perspektivere og kvalificere de pædagogiske læringsmiljøer således, at de tager højde for børn i udsatte positioner og for børns forskellige forudsætninger.

Vi er professionelle og har fokus på kerneopgaven til gavn for alle børn.

Vores mission at skabe høj kvalitetsdagtilbud, som styrker udviklingen hos alle børn.

Definition

Børn i udsatte positioner kan f.eks. være børn med en svag socioøkonomisk baggrund, børn med særlige behov, børn i risiko for at stå uden for fællesskabet, børn hvis forældre ligger i skilsmisse, børn med en alvorligt syg søskende, mor eller far, børn der er anbragt uden for hjemmet m.fl. Kvaliteten i interaktionen mellem barn og voksen er særlig betydningsfuld for børn i udsatte positioner. Nogle gange kan det være en fordel at give et udsat barn plads og rum til at indgå i mindre gruppesammenhænge. Børn kan være i en udsat position i kortere eller længere perioder.

Fælles pædagogisk grundlag i Odense Kommune

Alle børn kan i perioder af deres liv, befinde sig i en udsat position. Det kan betyde, at børn i en kortere eller længere periode oplever livsomstændigheder som påvirker deres dannelse, udvikling, læring og trivsel.

Vi tager aktivt ansvaret for at iværksætte en tidlig og rettidig indsats, så børnene udfordres tilpas og oplever mestring i det almene fællesskab. Det sker i et tæt og koordineret samarbejde med forældrene. Vi etablerer differentierede lege og læringsmiljøer, der sikrer at alle børn kan deltage og opleve at være betydningsfulde.

I Børneinstitutionen Tarup-Pårup betyder det:

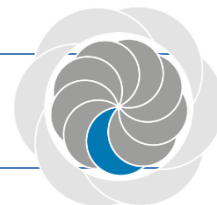
Barnet kommer altid før strukturen.

Det betyder, at vi tilrettelægger og justere vores pædagogiske praksis, når et barn ikke trives i læringsmiljøet.

Giver det ikke mening for barnet. Så lad vær!

Vi tager udgangspunkt i det enkelte barns styrker og det som barnet profiterer af. Det betyder, at vi differentierer læringsmiljøerne, så barnet kan trives i det.

Sammenhæng til børnehaveklassen

Hvordan tilrettelægger vi vores pædagogiske læringsmiljø for de ældste børn, så det skaber sammenhæng til børnehaveklassen?

Ambitioner og fælles forpligtelse i Odense Kommune

I Odense kommune oplever børnene sammenhæng og kontinuitet i deres hverdag.

Definition

Arbejdet med at tilrettelægge et pædagogisk læringsmiljø for de ældste børn i børnehaven, der skaber sammenhæng til SFO/børnehaveklassen, skal tage udgangspunkt i den styrkede pædagogiske læreplan. De seks læreplanstemaer har tæt sammenhæng med de indholdselementer, der arbejdes med i børnehaveklassen. At skabe sammenhæng til SFO/børnehaveklassen kan f.eks. handle om børnenes trivsel, arbejdet med børnefællesskaber og at understøtte børns lyst til at lære og deres mod på nye oplevelser, fordi det er elementer, der er centrale på tværs af dagtilbud og skole.

Fælles pædagogisk grundlag i Odense Kommune

Vi etablerer læringsmiljøer, der giver barnet de bedste forudsætninger for at starte i skole. Ligeledes etablerer skolen læringsmiljøer, der er klar til at tage imod børnene fra dagtilbuddet. Dagtilbud og skoler i Odense Kommune arbejder med afsæt i tre politisk prioriterede faglige spor; Dannelse, Sprog og Tidlig indsats. Det fælles fokus skaber en god mulighed for at forme en rød tråd i det pædagogiske arbejde.

Børn- og Ungeudvalget har udstukket et sæt fælles retningslinjer for dagtilbud og skoler, for at sikre kvalitet i samarbejdet om sammenhæng i det pædagogiske læringsmiljø, fra dagtilbuddet til forårs SFO og børnehaveklasse. Ved at skabe sammenhæng i det pædagogiske læringsmiljø understøtter vi, at børn oplever større kontinuitet i overgangen fra dagtilbud til forårs SFO og skole.

I Odense kommune arbejder hele SFO-området fra forårs SFO til SFO2 ud fra den styrkede pædagogiske læreplan for dagtilbud. De styrkede pædagogiske læreplaner for dagtilbud minder indholdsmæssigt om kompetenceområderne for børnehaveklassen, derved opnår vi en sammenhæng mellem dagtilbud, forårs SFO og børnehaveklassen.

Vi samarbejder med hinanden og med forældrene for at sikre barnet oplevelsen af en vellykket sammenhæng mellem dagtilbud og skole. Dermed etableres også det bedste afsæt for at videreudvikle barnets sproglige udvikling.

I Børneinstitutionen Tarup-Pårup betyder det:

Vi følger 'Retningslinjerne for styrker samarbejde mellem børnehave og skole'.

Derudover arbejder vi i forskellige fora for at styrke sammenhængen mellem børnehave og skole.

De fora vi arbejder i, er:

- Netværksgruppe på tværs i Tarup-Pårup
- Børneledergruppen som består af de 2 skoleledere fra henholdsvis Pårup skole og Tarup skole, institutionsledere, en repræsentant for de daglige pædagogiske ledere i Tarup-Pårup og de 2 indskolingsledere på henholdsvis Pårup skole og Tarup skole
- Den strategiske børneledergruppe som består af de 2 skoleledere fra henholdsvis Pårup skole og Tarup skole og institutionslederen
- Som en del af samarbejdet arbejder vi med en strategisk handleplan som er udarbejdet af den strategiske børneledergruppe.
- I forbindelse med samarbejdet har vi udarbejdet en forælder folder og en samarbejdsfolder

Øvrige krav til indholdet i den pædagogiske læreplan

Inddragelse af lokalsamfundet

Hvordan inddrager vi lokalsamfundet i arbejdet med at skabe pædagogiske læringsmiljøer for børn?

Fælles pædagogisk grundlag i Odense Kommune

Vi har fokus på fællesskabets betydning på alle niveauer. Det betyder blandt andet, at vi bestræber os på at etablere og indgå i samarbejdsrelationer med civilsamfundet omkring os.

Vi har en åben og eksperimenterende tilgang til samarbejdet med personer fra lokalsamfundet, og vi er nysgerrige efter at vide, hvilke værdier og kompetencer vores samarbejdspartnere byder ind med.

Vores samarbejdspartnere er med til at skabe gode læringsmiljøer for børnene. De byder hver især ind med forskellige kompetencer og muligheder. Vores primære partnere er forældre, men også lokale foreninger, erhvervslivet, plejehjem samt elever og lærere fra de lokale distriktskoler.

I Børneinstitutionen Tarup-Pårup betyder det:

I vores lokalområde inddrager vi nedenstående på forskellige måder:

- Skolerne – bibliotek og tandplejen
- Pårup kirke og sognegård
- Genbrugsstationen – de kommer på besøg eller vi besøger Snapindvej
- TPI
- KFUM
- Edda Parken – yoga for alle
- Cirkuspladsen legeplads – Stadionvej
- Sofus – dagplejens interaktive gulv
- Pårup og Tarup Rideskole
- Plejehjemmene

Arbejdet med det fysiske, psykiske og æstetiske børnemiljø

Hvordan integrerer vi det fysiske, psykiske og æstetiske børnemiljø i det pædagogiske læringsmiljø?

Fælles pædagogisk grundlag i Odense Kommune

Vi møder børn med nærvær og positive forventninger, og vi tager udgangspunkt i et anerkendende ressource-børnesyn. Dermed understøtter vi børnenes læringsmiljøer og skaber en høj kvalitet i samspillet mellem børn og voksne.

Vi tager ansvar for, at ingen børn bliver mobbet eller udsættes for anden nedværdigende behandling. Det gør vi bl.a. ved at gøre brug af positive anvisninger.

Vi udvikler de fysiske rammer og æstetiske miljøer, så der skabes rum til fordybelse og kreativitet. Og vi inddrager børnenes egne stemmer, oplevelser og vurderinger af deres børnemiljø i vores pædagogiske praksis.

I Børneinstitutionen Tarup-Pårup betyder det:

Vi skal skabe tydelige og æstetiske rum, der giver ro.

Vi skal skabe rum i rummet, så det er tydeligt for børnene, hvad de kan her. Det sker ved, at vi fysisk viser med møbler, tæpper og andet, 'hvad der sker her'.

Tingene skal være tilgængelige for børnene – både fysisk og visuelt. Der skal indrettes i børnehøjde – altså så børnene kan se det som hænger på væggen og de selv kan tage f.eks. materialer.

Sprogfokus skal kunne ses og opleves i indretningen.

Det er vigtigt for børnenes forståelse af medbestemmelse og demokrati, at vi italesætter, hvornår de er med til at bestemme. Vi skal sige: "her var i med til at bestemme"

Vi skal hjælpe dem til at vide, hvornår de har medindflydelse. Kun på den måde kan vi skabe rammerne for demokratisk dannelse, i forhold til medbestemmelse og demokrati

Nogle af det steder børnene kan have medindflydelse er:

Børnemøder, hvor vi inddrager børnene i hvad de har lyst til; både i forhold til legemuligheder, aktiviteter og indkøb. På børnemøderne tages beslutninger, så børnene får en reel oplevelse af at blive hørt.

Ved børnemøder kan vi sætte ord på medinddragelse og hermed opbygge en forståelse af, at være en del af et demokratisk fællesskab.

Alle børnehuse arbejder med materialet fra Fri for mobberi. Men på forskellige måder.

Materialet understøtter en forståelse af at kunne indgå i sociale fællesskaber, hvor den enkelte lærer at give udtryk for egne følelser og behov, lære at sige fra – og rumme andres forskelligheder, følelser og behov. Materialet er en introduktion til at kunne indgå i et demokratisk fællesskab.

Vi giver børnene mulighed for at tage billeder med iPads af steder i huset og legetøj de kan li' eller ikke bryder sig om. Det giver de voksne en mulighed for at opleve børnehusene igennem et barns øjne.

Vi inddrager børnene, når der skal udvælges billeder til mitBarn eller andre opslag i børnehuset.

Vi spørger dem simpelthen om, hvilke billeder de syntes skal på mitBarn eller hænge fremme.

Vi understøtter børnenes leg – ved at give dem muligheder for at inddrage hinanden, legetøj og "rum" i huset.

Vi går med barneperspektiver, hvilket betyder at vi understøtter relationen. Eks. hvis børnene er i en god leg forinden frokost og de ønsker at spise madpakker sammen, så gør vi det muligt fordi barnet kommer før strukturen". Vi giver børnene en oplevelse af at blive set og hørt!

Børnehusene udsmykkes med ting, billeder de har lavet og valgt.

Udsmykningen er i børnehøjde, så børnene selv kan gå på opdagelse i "værkerne".

Mesterværker eller andet udsmykning skal kunne ses af børnene, og det kan det ikke oppe under loftet!

Legetøj og materialer er tilgængelige i børnehøjde, så børnene selv kan vælge til – og lade sig inspirere af det de kan se.

De seks læreplanstemaer

Alsidig personlig udvikling

”Alsidig personlig udvikling drejer sig om den stadige udvidelse af barnets erfaringsverden og deltagelsesmuligheder. Det forudsætter engagement, livsduelighed, gåpåmod og kompetencer til deltagelse.” Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 36-37

Pædagogiske mål for læreplanstemaet:

- Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn udfolder, udforsker og erfarer sig selv og hinanden på både kendte og nye måder og får tillid til egne potentialer. Dette skal ske på tværs af blandt andet alder, køn samt social og kulturel baggrund.
- Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte samspil og tilknytning mellem børn og det pædagogiske personale og børn imellem. Det skal være præget af omsorg, tryghed og nysgerrighed, så alle børn udvikler engagement, livsduelighed, gåpåmod og kompetencer til deltagelse i fællesskaber. Dette gælder også i situationer, der kræver fordybelse, vedholdenhed og prioritering.

Hvordan understøtter vores pædagogiske læringsmiljø børnenes alsidige personlige udvikling?

Herunder, hvordan vores pædagogiske læringsmiljø:

- Understøtter de to pædagogiske mål for temaet Alsidig personlig udvikling
- Tager udgangspunkt i det fælles pædagogiske grundlag
- Ses i samspil med de øvrige læreplanstemaer.

I Børneinstitutionen Tarup-Pårup arbejder vi med vores pædagogiske læringsmiljø, så det tager udgangspunkt i det fælles pædagogiske grundlag og understøtter de to pædagogiske mål for temaet børns alsidige personlige udvikling, i samspil med de øvrige læreplanstemaer

Retningsgivende refleksion

- På hvilke måder understøtter børnehusets rutiner, aktiviteter og læringsmiljøer børnenes alsidige personlige udvikling? Er det noget vi tror, eller er det noget vi ved? Hvis vi ved det, hvor ved vi det så fra?
- Hvilken praksis har vi for en systematisk dataindsamling der giver os overblik over alle børns nærmeste udviklingszone på læreplanstemaets mål? Hvilke metoder kan vi bringe i spil?

Social udvikling

”Social udvikling er udvikling af sociale handlemuligheder og deltagelsesformer og foregår i sociale fællesskaber, hvor børnene kan opleve at høre til, og hvor de kan gøre sig erfaringer med selv at øve indflydelse og med at værdsætte forskellighed.

Gennem relationer til andre udvikler børn empati og sociale relationer, og læringsmiljøet skal derfor understøtte børns opbygning af relationer til andre børn, til det pædagogiske personale, til lokal- og nærmiljøet, til aktiviteter, ting, legetøj m.m.” Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 38-39

Pædagogiske mål for læreplanstemaet:

- Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn trives og indgår i sociale fællesskaber, og at alle børn udvikler empati og relationer.
- Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte fællesskaber, hvor forskellighed ses som en ressource, og som bidrager til demokratisk dannelse.

Hvordan understøtter vores pædagogiske læringsmiljø børnenes sociale udvikling?

Herunder, hvordan vores pædagogiske læringsmiljø:

- Understøtter de to pædagogiske mål for temaet Social udvikling
- Tager udgangspunkt i det fælles pædagogiske grundlag
- Ses i samspil med de øvrige læreplanstemaer.

I Børneinstitutionen Tarup-Pårup arbejder vi med vores pædagogiske læringsmiljø, så det tager udgangspunkt i det fælles pædagogiske grundlag og understøtter de to pædagogiske mål for temaet social udvikling, i samspil med de øvrige læreplanstemaer

Retningsgivende refleksion

- På hvilke måder understøtter børnehusets rutiner, aktiviteter og læringsmiljøer børnenes deltagelsesmuligheder? Er det noget vi tror, eller er det noget vi ved? Hvis vi ved det, hvor ved vi det så fra?
- På hvilke måder kommer det til udtryk, at vi er bevidste om at skabe pædagogiske læringsmiljøer, der understøtter børns deltagelsesmuligheder i relationer igennem leg herunder både børneinitierede og vokseninitierede lege.
- Hvilken praksis har vi for en systematisk dataindsamling, der giver os overblik over alle børns deltagelsesmuligheder på læreplanstemaets mål? Hvilke metoder kan vi bringe i spil?

Kommunikation og sprog

”Børns kommunikation og sprog tilegnes og udvikles i nære relationer med barnets forældre, i fællesskaber med andre børn og sammen med det pædagogiske personale.

Det centrale for børns sprogtiltagelse er, at læringsmiljøet understøtter børns kommunikative og sproglige interaktioner med det pædagogiske personale. Det er ligeledes centralt, at det pædagogiske personale er bevidst om, at de fungerer som sproglige rollemodeller for børnene, og at børnene guides til at indgå i fællesskaber med andre børn.” Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 40-41

Pædagogiske mål for læreplanstemaet:

- Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn udvikler sprog, der bidrager til, at børnene kan forstå sig selv, hinanden og deres omverden.
- Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn opnår erfaringer med at kommunikere og sprogliggøre tanker, behov og ideer, som børnene kan anvende i sociale fællesskaber.

Hvordan understøtter vores pædagogiske læringsmiljø børnenes kommunikation og sprog?

Herunder, hvordan vores pædagogiske læringsmiljø:

- Understøtter de to pædagogiske mål for temaet Kommunikation og sprog
- Tager udgangspunkt i det fælles pædagogiske grundlag
- Ses i samspil med de øvrige læreplanstemaer.

I Børneinstitutionen Tarup-Pårup arbejder vi med vores pædagogiske læringsmiljø, så det tager udgangspunkt i det fælles pædagogiske grundlag og understøtter de to pædagogiske mål for temaet *kommunikation og sprog*, i samspil med de øvrige læreplanstemaer

Retningsgivende refleksioner.

- På hvilke måder understøtter børnehusets rutiner, aktiviteter og læringsmiljøer børnenes kommunikative og sproglige udvikling? Er det noget vi tror, eller er det noget vi ved? Hvis vi ved det, hvor ved vi det så fra?
- Hvilken praksis har vi for en systematisk dataindsamling der giver os overblik over alle børns kommunikative og sproglige udvikling i forhold til læreplanstemaets mål? Hvilke metoder kan vi bringe i spil?

Krop, sanser og bevægelse

”Børn er i verden gennem kroppen, og når de støttes i at bruge, udfordre, eksperimentere, mærke og passe på kroppen – gennem ro og bevægelse – lægges grundlaget for fysisk og psykisk trivsel.

Kroppen er et stort og sammensat sansesystem, som udgør fundamentet for erfaring, viden, følelsesmæssige og sociale processer, ligesom al kommunikation og relationsdannelse udgår fra kroppen”. Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 42-43

Pædagogiske mål for læreplanstemaet:

- Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn udforsker og eksperimenterer med mange forskellige måder at bruge kroppen på.
- Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn oplever krops- og bevægelsesglæde både i ro og i aktivitet, så børnene bliver fortrolige med deres krop, herunder kropslige fornemmelser, kroppens funktioner, sanser og forskellige former for bevægelse.

Hvordan understøtter vores pædagogiske læringsmiljø udviklingen af børnenes krop, sanser og bevægelse?

Herunder, hvordan vores pædagogiske læringsmiljø:

- Understøtter de to pædagogiske mål for temaet Krop, sanser og bevægelse
- Tager udgangspunkt i det fælles pædagogiske grundlag
- Ses i samspil med de øvrige læreplanstemaer.

I Børneinstitutionen Tarup-Pårup arbejder vi med vores pædagogiske læringsmiljø, så det tager udgangspunkt i det fælles pædagogiske grundlag og understøtter de to pædagogiske mål for temaet *krop, sanser og bevægelse*, i samspil med de øvrige læreplanstemaer.

Retningsgivende refleksioner:

- På hvilke måder understøtter børnehusets rutiner, aktiviteter og læringsmiljøer børnenes muligheder for at udforske og eksperimenterer med mange forskellige måder at bruge kroppen på? Er det noget vi tror, eller er det noget vi ved? Hvis vi ved det, hvor ved vi det så fra?
- Hvilken praksis har vi for en systematisk dataindsamling, der giver os overblik over alle børns krop og bevægelsesglæde i forhold til læreplanstemaets mål? Hvilke metoder kan vi bringe i spil?

Natur, udeliv og science

"Naturoplevelser i barndommen har både en følelsesmæssig, en kropslig, en social og en kognitiv dimension.

Naturen er et rum, hvor børn kan eksperimentere og gøre sig de første erfaringer med naturvidenskabelige tænke- og analysemåder. Men naturen er også grundlag for arbejdet med bæredygtighed og samspillet mellem menneske, samfund og natur." Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 44-45

Pædagogiske mål for læreplanstemaet:

- Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn får konkrete erfaringer med naturen, som udvikler deres nysgerrighed og lyst til at udforske naturen, som giver børnene mulighed for at opleve menneskets forbundethed med naturen, og som giver børnene en begyndende forståelse for betydningen af en bæredygtig udvikling.
- Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn aktivt observerer og undersøger naturfænomener i deres omverden, så børnene får erfaringer med at genkende og udtrykke sig om årsag, virkning og sammenhænge, herunder en begyndende matematisk opmærksomhed.

Hvordan understøtter vores pædagogiske læringsmiljø, at børnene gør sig erfaringer med natur, udeliv og science?

Herunder, hvordan vores pædagogiske læringsmiljø:

- Understøtter de to pædagogiske mål for temaet Natur, udeliv og science
- Tager udgangspunkt i det fælles pædagogiske grundlag
- Ses i samspil med de øvrige læreplanstemaer.

I Børneinstitutionen Tarup-Pårup arbejder vi med vores pædagogiske læringsmiljø, så det tager udgangspunkt i det fælles pædagogiske grundlag og understøtter de to pædagogiske mål for temaet *natur, udeliv og science*, i samspil med de øvrige læreplanstemaer.

Retningsgivende refleksioner:

- På hvilke måder understøtter børnehusets rutiner, aktiviteter og læringsmiljøer børnenes muligheder for at udforske og eksperimentere med natur, udeliv og science? Er det noget vi tror, eller er det noget vi ved? Hvis vi ved det, hvor ved vi det så fra?
- Hvilken praksis har vi for en systematisk dataindsamling, der giver os overblik over alle børns erfaringer med naturen, udelivet og science i forhold til læreplanstemaets mål? Hvilke metoder kan vi bringe i spil?

Kultur, æstetik og fællesskab

”Kultur er en kunstnerisk, skabende kraft, der aktiverer børns sanser og følelser, ligesom det er kulturelle værdier, som børn tilegner sig i hverdagslivet. Gennem læringsmiljøer med fokus på kultur kan børn møde nye sider af sig selv, få mulighed for at udtrykke sig på mange forskellige måder og forstå deres omverden.” Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 46-47

Pædagogiske mål for læreplanstemaet:

- Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn indgår i ligeværdige og forskellige former for fællesskaber, hvor de oplever egne og andres kulturelle baggrunde, normer, traditioner og værdier.
- Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn får mange forskellige kulturelle oplevelser, både som tilskuere og aktive deltagere, som stimulerer børnenes engagement, fantasi, kreativitet og nysgerrighed, og at børnene får erfaringer med at anvende forskellige materialer, redskaber og medier.

Hvordan understøtter vores pædagogiske læringsmiljø, at børnene gør sig erfaringer med kultur, æstetik og fællesskab?

Herunder, hvordan vores pædagogiske læringsmiljø:

- Understøtter de to pædagogiske mål for temaet Kultur, æstetik og fællesskab
- Tager udgangspunkt i det fælles pædagogiske grundlag
- Ses i samspil med de øvrige læreplanstemaer.

I Børneinstitutionen Tarup-Pårup arbejder vi med vores pædagogiske læringsmiljø, så det tager udgangspunkt i det fælles pædagogiske grundlag og understøtter de to pædagogiske mål for temaet *kultur, æstetik og fællesskab*, i samspil med de øvrige læreplanstemaer

Retningsgivende refleksioner

- På hvilke måder understøtter børnehusets rutiner, aktiviteter og læringsmiljøer børnenes muligheder for at fordybe sig i kultur, æstetik og fællesskaber? Er det noget vi tror, eller er det noget vi ved? Hvis vi ved det, hvor ved vi det så fra?
- Hvilken praksis har vi for en systematisk dataindsamling, der giver os overblik over alle børns erfaringer med kultur, æstetik og fællesskaber i forhold til læreplanstemaets mål? Hvilke metoder kan vi bringe i spil?

Evalueringsskultur

Hvordan skaber vi en evalueringsskultur, som udvikler og kvalificerer vores pædagogiske læringsmiljø?

Ambitioner og fælles forpligtelse i Odense Kommune

- I Odense Kommune tilstræber vi at arbejde i professionelle læringsfællesskaber
- Vi ser det som en fælles forpligtelse at skabe de optimale læringsmuligheder for alle børn
- Vores evalueringsskultur understøtter et dobbelt læringsfokus rettet mod børns og medarbejderes læring.
- Vi foretager systematiske og konstruktive refleksioner over praksis.
- Vi inddrager og reflekterer data i udviklingen af vores fælles praksis.
- Vi dokumenterer og reflekterer sammenhængen mellem det pædagogiske læringsmiljø og børnenes udbytte ift. trivsel, læring, udvikling og dannelse.
- Vi tager udgangspunkt i børnenes udbytte af læringsmiljøet, når vi tilrettelægger, justerer og kvalificerer vores praksis.
- Lederne udøver faglig ledelse og fokuserer deres arbejde på den pædagogiske kerneopgave ved at facilitere og understøtte professionelle læringsfællesskaber.
- Lederne bærer ansvaret for at etablere, udvikle og forankre den systematiske evalueringsskultur.

Definition

Evalueringsskulturen er et udtryk for, at vi arbejder i professionelle læringsfællesskaber. Lederne er ansvarlige for at etablere en evalueringsskultur i dagtilbuddet. Hermed forstås, at det pædagogiske personale og ledelsen løbende forholder sig reflektivt og kritisk til, hvordan det pædagogiske læringsmiljø understøtter børnegruppens trivsel. Læring, udvikling og dannelse. Systematisk refleksion over og evaluering af praksis sker med afsæt i pædagogisk dokumentation, såsom (small data) observationer af hverdagspraksis, observationer af læringsmiljøet, børneinterviews, praksisfortællinger mfl. og (big data) sprog- og læringsmiljøvurderinger m.fl.

Lokal praksis i Børneinstitution Tarup-Pårup

På nuværende tidspunkt er ledelsesteamet i gang med et uddannelsesforløb "Faglig ledelse". Her har vi fået afdækket, at det er et fælles udviklingspunkt for alle børnehuse i Tarup-Pårup. Alle børnehuse arbejder i dag med dokumentation og evaluering af det pædagogiske arbejde på forskellig vis.

Det fælles udviklingspunkt handler om mere systematik i dette arbejde. Det er målet, at vi får sat retninger og handlinger i løbet af første halvdel af 2021.

Der arbejdes henimod at alle børnehuse etablerer strukturer for faglige drøftelser, hvor medarbejderne og lederne drøfter pædagogik og følger op på børns trivsel, læring, udvikling og dannelse i børnefællesskaber og læringsmiljøer. Der er strukturer for handlinger, når vi oplever børn i udsatte positioner, således at vi handler rettidigt med indsatser.

Hvordan evaluerer vi arbejdet med den pædagogiske læreplan, som skal foretages mindst hvert andet år?

Ambitioner og fælles forpligtelse i Odense Kommune

Børneinstitutioner, dagplejeområder og Enghaveskolens Børnehave foretager hvert andet år en skriftlig evaluering af det lokale arbejde med Den styrkede pædagogiske læreplan.

Formålet er at evaluere sammenhængen mellem det pædagogiske læringsmiljø i dagtilbuddet og børnegruppens trivsel, læring, udvikling og dannelse.

Evalueringen bygger på følgende data:

Pædagogisk dokumentation fra dagtilbuddene

- Beskrivelse af børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse
- Beskrivelse af læringsmiljøet

Læringsmiljøvurderinger

- Spørgeskemaer til forældre, medarbejdere og børn
- Praksisfortællinger

Tilsynsdialogmøder med forældrebestyrelser

- Drøftelse af dagtilbuddets læringsmiljøer og børnenes trivsel
- Drøftelse af forældresamarbejdet

Evalueringen er bygget op omkring de samme emner som den styrkede pædagogiske læreplan. Under hvert emne vurderer ledelsen af dagtilbuddet, hvor godt de er lykkedes med at opnå deres målsætninger. Derefter vurderes behovet for lokal udvikling.

Evalueringen offentliggøres på Odense Kommunes hjemmeside sammen med Den styrkede pædagogiske læreplan.

Lokal praksis i Børneinstitution Tarup-Pårup

Vi skal have styrket evalueringskulturen således, at vi systematisk får indsamlet dokumentation/data der kan medvirke til at vi kan evaluere på sammenhængen mellem vores læringsmiljøer og børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse. Det skal vi, fordi vi skal handle på **det vi ved, og som vi ved virker**. Det skal være udgangspunktet for valg af metoder og udvikling af vores læringsmiljøer – og i den forbindelse også at få identificeret medarbejdernes udvikling og læringsbehov.
